

APUNTS

L'ART DE LA NORKA ROUSKAYA

Si un títol de noblesa ha de volguer dir una superior afirmació de les facultats creadores de l'esperit, la baronesa Norka Rouskaya ostenta dignament la seva alta alcúrnica. Amb el seu meravellós temperament artístic, amb la seva sensibilitat agudíssima, ens oferí unes vetllades selectes, plenes d'art, de música i de poesia, en la seva curta actuació en el Teatre Bartrina.

Se'ns presentà primerament com una gran virtuosa del violí. Pot comparar-se-la, sense menyspreu, amb les més altes figures que ha fet desfilar per nostra ciutat la benemèrita Associació de Concerts. Les execussions qu'ens oferí eren ben bé de prova, i's necessita un formidable domini de la tècnica per a reeixir-ne. Hauriem preferit, pot-ser, coneixe-li execussions en les quals, més que la traça del professional, hagués pogut fer brollar tota l'emotivitat que segurament podria sorgir de la rica sensibilitat d'aquesta dona extraordinària.

Es en la dansa, però on la personalitat artística de la Norka Rouskaya adquireix la màxima expressió, la més alta plenitud. Tota la puresa de línies de l'estatuària grega apareix en les figures que la dançarina va traçant amb la línia mòvil del seu cos, d'una bellesa maravellosa. Però no és solament la bellesa del cos magnífic ço que la Norka Rouskaya posa a contribució de les dances que executa. És tota una gama de sentiments, de matisos espirituals, que floreixen a través de les fac-

cions i de la mirada, com si el cos obeís a una poderosa flama interior, encesa en el sagrari més recòndit de l'ànima.

No sabriem dir quan la Norka Rouskaya produïa una major impressió en la nostra sensibilitat; si quan expressava el dolor suprem de la sacerdotessa sacrílega de Budha, o en les filigranes de visualitat del *Paó Reial*, o en la gràcia de cortisana gentil de l'*Escena Francesa*, o en la magnificència de *Thaïs*, o en el dolç i plaent humorisme de la *Serenata*, o en la follia arrebatadora de la *Bacanal*, o en la ingenuïtat encantadora de la *Pastora Lluís XV*, o en l'expressió bèl·lica de la *Dança India Guerrera*, o en la voluptuositat obsessiónant del *Vals Eslau*, o amb la tortura anímica de la *Dança macabra*. No sabriem dir-ho, perquè en cada execució la dançarina s'oferia tan absolutament identificada amb la música, que devenia una manifestació espiritual, pura i perfecta, i curullava tot el nostre afany contemplatiu.

*
**

Aquesta curta actuació de la Norka Rouskaya ha sigut com una mena d'oasis en mig del desert artístic en que's manifesta entre nosaltres l'art coreogràfic. Des de les ja remotes actuacions de la Tórtola València, havíem sigut condempnats a suportar tota mena de *bailaoras* i *cantaoras*, que són com una mena d'astracanada perpètua en aquest pla de les manifestacions

artístiques. Aquest dejuni artístic ha produït, fatalment, veritables estralls en la formació del gust del nostre públic. I així, el veiem aplaudir a rabiari les poca soltes amenides amb una mica de sal de les atraccions mediocres, i regatejar l'entusiasme quan és troba sorprès per una manifestació pura de la dansa, la dansa per excel·lència, la dansa clàssica. Sols un atrofiament de la sensibilitat pot explicar aquest fenomen, desgraciadament comprovable a cada instant. Sols un generós esforç encaminat a una reeducació del gust, pot remeiar aquest mal.

Aquest esforç no més poden realitzar-lo les nostres empreses d'espectacles. Ja sabem que humanament no se'ls hi pot demanar que posin un altre interès per damunt de l'interès industrial. Però i la glòria de contribuir a la creació d'un nivell elevat de sensibilitat artística en la nostra ciutat, no és un estímul prou poderós per iniciar aquest esforç, d'innegable rendiment a la llarga?

De moment, no cal més que sovintegin els espectacles del prestigi artístic del que oferí la Norka Rouskaya, veritable encert de l'empresa del Bartrina.

A. MARTI BAIGES

L'ALTAR

*Vaig sentí un cant,—amb mots de l'aleluia,—
que m'assecava els ulls llagrimajants;
i la dolor eterna que amb mi duia,
esdevingué robins i diamants.*

*Deia—esvàint la fosca melangia,
i palpitava lleu, mon esperit:—
«Ara del cor, altar on s'hi moria
l'antiga amor, fes festa amb nou delit!*

*Treu-te els penjois de roba moradenc,
és ja finit el temps de dejunar;
encen els llums, no hi quedi ni una llenca
que penitència et faci recordar.*

*Un devassall de flors, que el maig esmentí,
i els cirials amb flames cap amunt;
l'alè d'abril, la teva pols esventí,
llueixi l'or,—joiells al seu damunt.—*

*Esser lassat, l'amor no està colgada
sota la llosa freda del teu cor;
la deixondia un bes de gràcia alada,
que el sospirar li torna ben sonor.*

*I és una imatge resplendent i bella,
que espera sols regnar sobre l'altar;
on li diràs, com un gemec d'ocella,
l'oració que és dolça d'escoltar.*

MERCÉ VILA